

Examination Of The Relationship Between The Level Of Disclosure In Romantic Relationship And Communication Reactions In Jealousy

Emine NAZLI, MEB, ORCID ID: 0000-0001-6481-4220

Ömer KARAMAN, Ordu University, ORCID ID: 0000-0003-1363-7548

Abstract

The purpose of this study is to examine the relationship between university students' levels of self-disclosure in their romantic relationships and their communication reactions in jealousy. The study group consists of 260 people, 81 males, and 179 females. Personal Information Form, Self-Disclosure in Romantic Relationship Scale, and Communication Reactions in the Face of Jealousy Scale were used to collect data. According to the findings, there is a positive and significant relationship between the total score and sub-dimensions scores of university students' levels of self-disclosure in romantic relationships and the scores of constructive communication responses in jealousy. A negative and significant relationship was found between the total score of self-disclosure in romantic relationships, the scores of openness, affect, and communication sub-dimensions, and the scores of destructive-avoidant communication reactions. There is no significant relationship between the total score of the level of self-disclosure in romantic relationship, openness and sexual intimacy sub-dimensions and competitor-oriented communication reactions. As communication and affect sub-dimensions scores increase, rival-oriented communication responses scores decrease. Communication responses in jealousy together predicted 19% of the change in self-disclosure in romantic relationships. The results obtained from the research were discussed in the light of the literature and suggestions for future studies were presented.

Keywords: Romantic relationship, self- disclosure, the communicative responses to jealousy

Inonu University
Journal of the Faculty of
Education
Vol 22, No 3, 2021
pp. 2659-2676
DOI:10.17679/inuefd.955037

Article Type
Research Article

Received
20.06.2021

Accepted
22.12.2021

Suggested Citation

Nazli, E. & Karaman, Ö. (2021). Examination of the relationship between the level of disclosure in romantic relationship and communication reactions in jealousy, *Inonu University Journal Of The Faculty Of Education*, 22(3), 2659-2676. DOI: 10.17679/inuefd.955037

This article was produced from the master's thesis accepted by Ordu University, Institute of Social Sciences in June, 2021. It was presented as a summary oral presentation at the 2nd International Congress of Social Sciences and Humanities held in Ankara on 9-11 July 2021.

EXTENDED ABSTRACT

Introduction

Self-disclosure behavior in the relationship process may have a role in getting to know each other better, solving problems, maintaining a healthy relationship, and building trust in the relationship. Constructive communication responses in jealousy include self-disclosure behavior and have positive effects on the relationship (Bevan, 2011; Hoşoğlu & Sevim, 2019). Some reactions that occur as a result of jealousy can lead to negative experiences, such as communication problems, ending the relationship, and physical violence. It has been thought that the increase in the level of self-disclosure in romantic relationships may be related to the increase in the use of constructive communication reactions in jealousy or the reduction of the effect of destructive communication reactions by enabling individuals to get to know each other better and to develop trust. However, it is predicted that there may be a predictive relationship between the two concepts. It is thought that it is important to reveal the relationship between the level of self-disclosure in romantic relationships and communication reactions against jealousy, as it will raise awareness about these concepts regarding the premarital process and draw attention to self-disclosure behavior in reducing the destructive effects of jealousy in romantic relationships.

Purpose

In this study, it was aimed to examine the relationship between the level of self-disclosure in romantic relationships and communication reactions against jealousy and the predictive power of communication responses against jealousy to the level of self-disclosure in romantic relationships in university students.

Method

This is a descriptive study, and the relational survey model was used in the research (Büyüköztürk, Kılıç Çakmak, Akgün, Karadeniz, & Demirel, 2019). The study group consists of 260 students, 81 men and 179 women. Personal Information Form, Self-Disclosure in Romantic Relationship Scale and Communication Responses in the Face of Jealousy Scale were used in the study. Statistical Package for the Social Science (SPSS) 25.00 program was used in the analysis of the data.

Findings

According to the findings, there is a moderately positive relationship between the constructive communication responses in jealousy and the total score of self-disclosure in romantic relationships ($r = .335, p < .01$). A low level of negative correlation was found between the scores of destructive-avoidant communication reactions in jealousy and the total score of self-disclosure in romantic relationships ($r = -.185, p < .01$). No significant correlation was found between the scores of destructive-avoidant communication reactions in jealousy and the scores of the sexual intimacy sub-dimension ($r = .028, p > .05$).

It was observed that there was no significant relationship between rival-focused communication reactions in jealousy and the level of self-disclosure in romantic relationships ($r = -.110, p > .05$). It was found that there was a low-level negative significant relationship between the competitor-oriented communication reactions shown in jealousy and the

communication sub-dimension ($r = -.150$, $p < .05$) and affect ($r = -.154$, $p < .05$). The communication reactions shown in the case of jealousy together predict 19% of the change in the level of self-disclosure in romantic relationships.

Discussion & Conclusion

As a result, in this study, there was a positive correlation between the level of self-disclosure in romantic relationships and constructive communication responses in jealousy; A significant negative correlation was found with destructive-avoidant communication reactions. People with high communication skills are more likely to use constructive communication responses in case of jealousy compared to those with low communication skills (Guerrero & Afifi, 1998; Zengel, Edlund & Sagarin, 2013). Self-disclosure is one of the communication skills (Akça, 2014). Constructive communication responses include speaking and commitment behaviors according to investment theory (Utkan, 2016). Accordingly, it can be said that constructive communication reactions and self-disclosure behavior are intertwined in jealousy. It was observed that aggression was high in people with low self-disclosure level (Ağlamaz, 2006). In jealousy, destructive communication responses are direct, and include aggressive behavior. Accordingly, it can be said that these results are compatible with the literature. No significant relationship was found between the total score of the level of self-disclosure in romantic relationships and competitor-focused communication responses. It is seen that the communication reactions shown in the face of jealousy are one of the important predictors of the level of self-disclosure in a romantic relationship.

Romantik İlişkide Kendini Açma Düzeyi ile Kıskançlıkta Gösterilen İletişim Tepkileri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi

Emine NAZLI, MEB, ORCID ID: 0000-0001-6481-4220

Ömer KARAMAN, Ordu Üniversitesi, ORCID ID: 0000-0003-1363-7548

Öz

Bu araştırmanın amacı üniversite öğrencilerinin romantik ilişkilerinde kendilerini açma düzeyleri ile kıskançlıkta gösterdikleri iletişim tepkileri arasındaki ilişkiyi incelemektir. Çalışma grubu 81'i erkek 179'u kadın 260 kişiden oluşmaktadır. Verilerin toplanmasında Kişisel Bilgi Formu, Romantik İlişkide Kendini Açma Düzeyi Ölçeği ve Kıskançlık Karşısında Gösterilen İletişim Tepkileri Ölçeği kullanılmıştır. Bulgulara göre, üniversite öğrencilerinin romantik ilişkide kendini açma düzeyleri toplam puanı ve alt boyutları puanları ile kıskançlıkta yapıcı iletişim tepkileri puanları arasında olumlu ve anlamlı bir ilişki vardır. Romantik ilişkide kendini açma düzeyleri toplam puanı, açıklık, duygulanım ve iletişim alt boyutları puanları ile yıkıcı- kaçınan iletişim tepkileri puanları arasında olumsuz ve anlamlı bir ilişki bulunmuştur. Romantik ilişkide kendini açma düzeyi toplam puanı, açıklık ve cinsel yakınlık alt boyutları ile rakip odaklı iletişim tepkileri arasında anlamlı bir ilişki yoktur; iletişim ve duygulanım alt boyutları puanları arttıkça rakip odaklı iletişim tepkileri puanları azalmaktadır. Kıskançlıkta gösterilen iletişim tepkileri hep birlikte romantik ilişkide kendini açma düzeyindeki değişimin %19'unu yordamaktadır. Araştırmadan elde edilen sonuçlar literatür ışığında tartışılmış ve sonraki çalışmalar için öneriler sunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Romantik ilişki, kendini açma, kıskançlıkta gösterilen iletişim tepkileri

Inönü Üniversitesi
Eğitim Fakültesi Dergisi
Cilt 22, Sayı 3, 2021
ss. 2659-2676
DOI:10.17679/inuefd.955037

Makale Türü
Araştırma Makalesi

Gönderim Tarihi
20.06.2021

Kabul Tarihi
22.12.2021

Önerilen Atıf

Nazlı, E. ve Karaman, Ö. (2021). Romantik İlişkide Kendini Açma Düzeyi ile Kıskançlıkta Gösterilen İletişim Tepkileri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi . *Inönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 22(3), 2659-2676. DOI: 10.17679/inuefd.955037

Bu makale Ordu Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü tarafından Haziran, 2021 tarihinde kabul edilen yüksek lisans tezinden üretilmiştir. 9-11 Temmuz 2021 tarihlerinde Ankara'da gerçekleştirilen 2. Uluslararası Sosyal ve Beşeri Bilimler Kongresi'nde özet sözlü bildiri olarak sunulmuştur.

Romantik İlişkide Kendini Açma Düzeyi ile Kıskançlıkta Gösterilen İletişim Tepkileri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi

İnsan varoluşunun bir parçası olan sosyallikten kaynaklı yaşamın güçlü bileşenlerinden birini ilişkiler oluşturmaktadır (Önder, 2019). Romantik ilişki, kadın ve erkek arasında oluşan ihtiras, bağlılık ve duygusal bağ kombinasyonu sonucu ortaya çıkan bir ilişki şekli olarak ifade edilmektedir (Gizir, 2013). Romantik ilişki tanımı, evlilik öncesinden başlayıp evlilik ve birlikte geçirilen süreyi içinde barındıran ilişkileri kapsamaktadır (Hendrick & Hendrick, 2006). İnsanlar mutlu olmak ümidiyle bu ilişkileri başlatsalar da kişilerin ilişkilere yönelik öğretileri, içinde buldukları çevrenin etkisi ve mevcut ilişkilerine yönelik beklentileri gibi bazı durumlar ilişkide uyumsuzluklara ve problemlere yol açabilmektedir (Utkan, 2016). Romantik ilişkiler yetişkinlik çağının ilk zamanları, 19- 26 yaşlarındaki insanlarda en önemli psikososyal gelişim ödevlerinin içinde bulunmaktadır (Eryılmaz & Ercan, 2010). Bu nedenle insanların romantik ilişkiye dair sıkıntılarla en fazla karşı karşıya kaldıkları dönemleri, genel olarak üniversite yıllarının oluşturduğu söylenebilir (Utkan, 2016).

Üniversite eğitiminin devam ettiği yıllar çoğunlukla ergenlik döneminin bitimine ve genç yetişkinlik döneminin ilk yıllarına denk gelmektedir. Bireylerin evlenecekleri ya da yaşamlarını birlikte sürdürmek isteyecekleri kişileri seçmelerinde üniversite yıllarında yakın ilişkiler kurmaları önemlidir (Turan, 2009). Olumlu romantik ilişkiler kişinin kendine duyduğu güveni arttırmakta (Larson, 1988), benliğine yönelik algılarını sağlamlaştırmakta (Larson & Richards, 1991), toplumsal ve duygusal adaptasyonlarını kolaylaştırmakta (Carlson & Rose, 2007) ve kişiye önemli bir sosyal destek noktası (Connolly & Konarski, 1994) sunmaktadır. İlişkilerdeki olumsuz yaşantıların ise üniversite okuyan bireylerde strese neden olduğu ve bununla birlikte çatışmalara ve cinsel hislerle başa çıkma problemlerine yol açtığı, romantik ve toplumsal ilişkileri denetim altında tutmayla ilgili türlü zorlukları meydana getirdiği belirtilmektedir (Gizir, 2013; Küçükarslan & Gizir, 2014). Bu nedenle üniversite yıllarında yaşanan ilişkilerin dikkatle devam ettirilmesi ve iyi bir şekilde değerlendirilmesi gereklidir (Özabacı, 2004). Bunu sağlamakta etkili bir şekilde kendini açma ile elde edilebilir (Gündoğdu, 2010).

Kendini açma bireyin kendi duygu, düşünce ve ihtiyaçlarını karşısındaki kişiye veya kişilere sözel olarak anlatmasıdır (Yılmaz, 2010). Bir samimiyet eylemi ve ilişkiyi sürdürme stratejisi olarak hizmet etmektedir (Sprecher & Hendrick, 2004). Kendini açma becerisini uygun bir şekilde kullanmak; bireylerin samimi ilişkiler geliştirmesinde, bireylerin ilerlemesine yardımcı olacak ortamın oluşmasında, iletişim çatışmalarını gidermede, mutlulukta, sağlam bir kişiliğin oluşumunda ve çeşitli benzer durumlarda etkili olmaktadır (Gündoğdu, 2010).

Kendini açmanın uygunluğu ile psikolojik uyum, insanların rolleri ve ortamın ilişkisi bulunmaktadır. Açılma dinleyen bireyi sıkmadıkça uygun olmaktadır. Her kendini açma, meydana geldiği çevre ve bilginin öncülüğünde ele alınmalıdır (Hargie, 1981; Akt., Dizmen, 2006). Verilen bilgiler, kişinin herkes tarafından kolayca bilinebilen özellikleri gibi açık konuların yanında; bireyin dünya görüşü, inanç sistemi, değerleri, eğilimleri, hisleri, gereksinimleri ve hayalleri gibi daha kapalı konularda da olabilmektedir. Bireyin anlattığı bilginin değerine göre ne kadar paylaşıldığı, geçen süre, konunun farklılığı ve derinliği değişebilmektedir (Arslan, 2018). Kendini açma davranışı insanların özel yaşamında temel bir yere sahiptir. Romantik

ilişkiler, terapi ortamları ve çevrim içi platformlar gibi çeşitli ilişki ortamları içinde gerçekleşebilmektedir (Nguyen, Bin & Campbell, 2012).

Romantik ilişkide kendini açma bireylerin kendisiyle ilgili konularda partnerine paylaşımında bulunmasıdır (Katz, Goldston, Cohen & Stucker, 1963). Paylaşımında bulunma kişinin değerleri, kişiliği ve bireysel kabiliyetleri gibi konularda belirsizliğin azalmasında rol oynayarak ilişkinin ilerlemesine katkı sağlayabilmektedir. Kendini açma ilişkinin bitirilmesinde de kullanılabilir. Birçok ilişkide ilgiyi bitirmek ve kendini açmanın olmaması, ilişkinin bitmesini sağlamak için yararlanılan taktiksel bir iletişim tarzı olarak düşünülebilmektedir (Üstündağ, 2006). Bireylerin, kişiler arası ilişkilerde kendilerini açmaları ilişkinin başlaması, sürdürülmesi ve çiftin arasındaki güvenin gelişmesiyle birlikte kıskançlık gibi farklı nedenlerden ortaya çıkan çeşitli sorunlara yönelik çözüm bulmada da önemlidir (Yılmaz, 2010).

Romantik ilişkilerde ortaya çıkan sorunların önemli sebeplerinden biri kıskançlıktır (Curun & Çapkın, 2014). Bu durum kıskançlığın en güçlü ve en ezici duygulardan biri olmasından kaynaklanmaktadır (Aune ve Comstock, 1991; Akt., Taşın, 2015). Romantik kıskançlık, önem verilen bir ilişkinin kaybedilmesine ya da bozulmasına yol açabilecek tehlikeli bir durum ile karşı karşıya kalınmasıyla ortaya çıkan karmaşık bir duygu olarak tanımlanmıştır (Pines, 1998). Romantik kıskançlıkla ilgili negatif kabul edilebilecek altı duygu bulunmaktadır. Bunlar öfke, korku, keder, haset, cinsel uyarım ve suçluluktur (White & Mullen, 1989; Akt., Tortamış, 2014). Yapılan çoğu araştırmada insanların kıskançlığı çoğunlukla olumsuz terimlerle tanımladıkları görülmüştür. Kıskançlığın genellikle olumsuz veya kötü olarak kabul edilebilecek düşük benlik saygısı, düşük öz güven, düşük güven duygusu, düşük empati, yalnızlık gibi çeşitli bireysel özelliklerle ilişkili olduğu belirtilmektedir (Attridge, 2013). Bu gibi olumsuz durumlara rağmen tüm insanlar az ya da çok kıskançlık hissetmektedir ve kıskanılmayı talep etmektedir. Bunun nedeni kıskançlığın ilişkiyi sürdürme isteği ile ilgili olmasıdır. İlişkinin geleceğine dair beklentisi yüksek olan ve ilişkisinin bitmesini istemeyen kişilerde kıskançlık daha fazla görülmektedir (Pines, 2003).

Romantik kıskançlık sonucunda bazı tepkisel davranışlar sergilenmektedir. Romantik ilişkilerde kıskançlığın, yansıtılma biçimine göre ilişkiye olumlu veya olumsuz etkileri olmaktadır (Bulut, 2019). Hissedilen kıskançlık durumları sonucunda ortaya çıkan tepkiler, bu davranışın olağan veya olağan dışı olarak kategorize edilmesinde tepkinin miktarı ve bireyin bunun üstesinden gelebilmesiyle ilişkili olduğundan önemlidir (Guerrero, 1998). Bu nedenle insanların kıskançlık durumunda nasıl iletişim kurduklarını anlamak önemlidir (Guerrero, Hannawa & Babin, 2011).

İnsanlar kıskançlıkla baş ederken bazı davranışlar sergilemektedir. Bu davranışlarla ilişkili dört ana kategori altında, on bir iletişim tepkisi bulunmaktadır. Guerrero vd. (2011) göre, bu tepkiler: Telafi edici restorasyon ve bütünleştirici iletişimi kapsayan yapıcı iletişim; sessizlik ve inkâr içeren kaçınma, rakibi ele geçirme, gözetleme, rakiple temaslar ve rakibi aşağılama işaretleri içeren rakip odaklı iletişim; olumsuz iletişim, karşı kıskançlık başlatma, şiddet içeren yıkıcı iletişimdir. Yıkıcı iletişim ve daha az ölçüde rakip odaklı iletişim, ilişkiyle ilgili duyulan olumsuz bir şekilde ilişkilendirilirken; yapıcı iletişim olumlu şekilde ilişkilidir. Kıskançlıklarını yapıcı yollarla ifade eden kişilerin bu olumsuz sonuçları deneyimleme olasılıkları daha düşüktür ve kıskançlık deneyimine rağmen ilişkilerinden memnun olduklarını bildirme olasılıkları daha yüksektir (Guerrero, Hannawa & Babin, 2011).

Belirtilen ilgili literatürlere dayanarak yaşanan evlilik öncesi romantik ilişkilerin bireylerin yaşamlarının sonraki yıllarında birlikte yaşama veya evlilik gibi çeşitli ilişkilerine olumlu ya da olumsuz etkileri olduğu söylenebilir. Kendini açmanın ve kıskançlıkta gösterilen tepkilerin romantik ilişkilerin sürdürülmesinde önemli kavramlar olduğu düşünülmektedir. İlişki sürecinde kendini açma davranışının eşlerin birbirlerini daha iyi tanımalarında, yaşanan problemlerin çözülmesinde, ilişkinin sağlıklı sürdürülmesinde ve ilişkide güvenin oluşmasında rolünün olduğu görülmektedir. Kıskançlıkta gösterilen yapıcı iletişim tepkileri, kendini açma davranışını içermektedir ve ilişkiye olumlu etkileri olmaktadır (Bevan, 2011; Hoşoğlu & Sevim, 2019). Yıkıcı- kaçınan iletişim tepkilerinde ise umursamama, inkâr ve sessizlik gibi bireyin kendini açmaktan kaçındığı davranışların olduğu görülmektedir (Akça, 2014). Kıskançlık sonucu ortaya çıkan yıkıcı tepkiler iletişim problemleri, ilişkinin bitmesi ve fiziksel şiddet gibi olumsuz yaşantılara yol açabilir.

Romantik ilişkide kendini açma düzeyindeki artışın bireylerin birbirlerini daha iyi tanımasını ve güvenin gelişmesini sağlayarak kıskançlıkta yapıcı iletişim tepkileri kullanımının artması veya yıkıcı tepkilerin etkisinin azalması ile ilişkili olabileceği düşünülmüştür. Literatür taramasında yurt içinde ve yurt dışında romantik ilişkide kendini açma düzeyi ve kıskançlık karşısında gösterilen iletişim tepkileri arasındaki ilişki ile ilgili bir çalışmaya ulaşılamamıştır. Bu eksiklik ve yukarıdaki açıklamalar göz önünde bulundurularak mevcut çalışmada üniversite öğrencilerinin romantik ilişkide kendini açma düzeyi ve kıskançlık karşısında gösterilen iletişim tepkileri arasındaki ilişkinin araştırılmasının gerekli olduğu düşünülmüştür. Bununla birlikte iki kavramın arasında yordayıcı bir ilişki olabileceği öngörülmüştür.

Paylaşımda bulunma süreci, evlilik öncesi romantik ilişkiler ve evlilik ilişkileri gibi pek çok yakın ilişki tarzında iletişimin önemli bir kısmını oluşturmaktadır (Derlega, Metts, Petronio & Margulis, 1993). Romantik kıskançlıkta ortaya çıkan tepkiler çift ve rakip için ölüme kadar gidebilen durumlara neden olmasından dolayı halk sağlığında önemli bir olgudur (Martínez-León, Peña, Salazar, García & Sierra, 2017). Buna göre romantik ilişkide kendini açma düzeyi ile kıskançlık karşısında gösterilen iletişim tepkileri arasındaki ilişkinin ortaya konulmasının evlilik öncesi sürece yönelik bu kavramlarla ilgili farkındalık oluşturacağı, romantik ilişkide ve kıskançlığın yıkıcı etkilerini azaltmada kendini açma davranışına dikkat çekeceği için önemli olduğu düşünülmektedir. Bu doğrultuda mevcut çalışmada aşağıdaki sorulara yanıt aranmıştır.

1. Üniversite öğrencilerinde romantik ilişkide kendini açma düzeyi ile kıskançlık karşısında gösterilen iletişim tepkileri arasında ilişki var mıdır?
2. Üniversite öğrencilerinde kıskançlık karşısında gösterilen iletişim tepkilerinin romantik ilişkide kendini açma düzeyini yordama gücü nedir?

Yöntem

Araştırma Deseni

Bu araştırma üniversite öğrencilerinin romantik ilişkide kendini açma düzeyi ve romantik kıskançlık tepkileri arasındaki ilişkiyi incelemeyi amaçlayan betimsel bir çalışmadır. Bu çalışmada ilişkisel tarama modelinden yararlanılmıştır. İlişkisel tarama modeli, değişkenler arasındaki ilişkinin ortaya çıkmasında ve ilişkinin derecesinin belirlenmesinde kullanılan modeldir (Büyüköztürk, Kılıç Çakmak, Akgün, Karadeniz & Demirel, 2019).

Evren ve Örneklem

Çalışmanın evrenini “en az altı aydır devam eden romantik ilişkiye sahip Türk üniversite öğrencileri” oluşturmaktadır. En az altı aydır süren romantik ilişkiye sahip Türk üniversite öğrencilerinin sayısına ulaşamadığı için evren sayısal olarak ifade edilememektedir. Çalışmada ölçüt örneklemeden yararlanılmıştır. Ölçüt örnekleme evrenden seçilerek oluşturulan örneklem grubunun problem durumuna yönelik belirli nitelikler taşımasıdır (Büyüköztürk, vd., 2019). Bu doğrultuda ölçütler; çalışmanın yapıldığı yıllar içerisinde üniversitede okuyor olmak, gönüllü olmak ve en az 6 aydır romantik ilişki yaşamaktır. Çalışma koronavirüs salgını döneminde yapılmıştır. Bu nedenle katılımcılara çeşitli asenkron ortamlardan ulaşılmıştır. Bunun sonucu çalışma grubu asenkron şekilde ulaşılan ve en az 6 aydır devam eden romantik ilişkiye sahip 260 üniversite öğrencisinden oluşmaktadır.

Tablo 1

Çalışma Grubuna İlişkin Frekans ve Yüzde Değer Değerleri

Değişkenler	N	%
Cinsiyet (n=260)		
Erkek	81	31,2
Kadın	179	68,8
İlişki Süresi (n=260)		
6ay- 1yıl	109	41,9
1yıldanfazla- 2yıl	68	26,2
2yıldanfazla- 3yıl	36	13,8
3yıldanfazla	47	18,1
Deneyimlenen İlişki Sayısı (260)		
0	40	15,4
1- 3	112	43,1
4- 7	49	18,8
7 üstü	59	22,7

Veri Toplama Araçları

Araştırmada Kişisel Bilgi Formundan, Romantik İlişkide Kendini Açma Düzeyi Ölçeğinden (RİKADO) ve Kıskançlık Karşısında Gösterilen İletişim Tepkileri Ölçeğinden (KKGİTÖ) yararlanılmıştır.

Kişisel Bilgi Formu: Araştırmacılar tarafından oluşturulmuştur. Kişisel Bilgi Formu cinsiyeti, fakülte türünü, sınıf düzeyini, mevcut romantik ilişkinin süresini ve deneyimlenen

romantik ilişki sayısını (mevcut ilişki dahil edilmemiştir) belirlemeye yönelik soruları içermektedir. Çalışmada ilişki süresiyle, bireylerin mevcut ilişkilerinin başladığı tarihten araştırmanın yapıldığı zamana kadar geçen süre kastedilmektedir. İlişki sayısı, bireylerin mevcut ilişkilerinden önceki ilişki deneyimleri anlamına gelmektedir. İlişki sayısının 0 olması, katılımcının daha önce hiç romantik ilişkisi olmadığını ve mevcut ilişkisinin ilk ilişkisi olduğunu göstermektedir.

Romantik İlişkide Kendini Açma Düzeyi Ölçeği (RIKADÖ): Romantik ilişki yaşayan yetişkinlerin partnerlerine kendilerini açma düzeyini ölçmektedir. Doğruyol ve Uzun (2019) tarafından geliştirilmiş ve geçerlilik ve güvenilirlik çalışması yapılmıştır. 25 maddeden oluşan bu ölçekte “partnerimle konuşmak beni rahatlatır” ve “partnerimle rahatlıkla iletişim kurabildiğimi düşünürüm” gibi ifadeler bulunmaktadır. Ölçek beşli likert tipi (1) Kesinlikle katılmıyorum, (2) Katılmıyorum, (3) Kararsızım, (4) Katılıyorum, (5) Kesinlikle Katılıyorum şeklinde derecelendirilmiştir.

Açıklık, iletişim, cinsel yakınlık ve duygulanım olmak üzere dört alt boyuttan oluşur. Açıklık boyutu, kişinin kendini açık bir şekilde anlatmasıdır ve dokuz maddeyi içermektedir. İletişim boyutu, çiftin arasındaki iletişimidir ve yedi maddeyi kapsamaktadır. Cinsel yakınlık, bireyin partneri ile cinsel ve fiziksel yakınlığını içerir ve dört maddeden oluşur. Çiftin arasındaki duygusal yakınlığı belirten duygulanım boyutu ise beş maddeden oluşmaktadır. Ölçeğin Cronbach Alpha iç tutarlılık katsayısı .94 bulunmuştur (Açıklık .93, İletişim .89, Cinsel Yakınlık .91, Duygulanım .84). Ölçeğin alt boyutlarını oluşturan maddelerin birbiriyle tutarlı bir yapıda olduğu görülmüştür (Doğruyol & Uzun, 2019). Bu araştırma kapsamında ölçeğin Cronbach Alfa iç tutarlılık katsayılarına tekrar bakılmıştır. Bu çalışma için Cronbach Alpha iç tutarlılık katsayısı .91 bulunmuştur (Açıklık .89, İletişim .81, Cinsel Yakınlık .82, Duygulanım .77).

Kıskançlık Karşısında Gösterilen İletişim Tepkileri Ölçeği (KKGİTÖ): Üniversite öğrencilerinin romantik ilişkilerinde kıskançlık karşısında gösterdikleri iletişim tepkilerini ölçmektedir. Ölçek, Guerrero ve ark. (1995) tarafından geliştirilmiş ve Guerrero ve ark. (2011) tarafından gözden geçirilmiştir. Türk kültürüne uyarlaması Hoşoğlu ve Sevim (2018) tarafından yapılmıştır (Hoşoğlu & Sevim, 2018). Katılımcıların en az 6 aydır devam eden romantik ilişkiye sahip olması şartı bulunmaktadır. Türkçe formu 51 maddeden oluşmaktadır. Ölçekte “sessiz kalarak sevgilimi cezalandırdım”, “sevgilimle kıskançlık duygularımı paylaştım”, “rakibimin kötü özelliklerine dikkat çektim”, “sevgilimi ittim veya ona vurdum” gibi ifadeler bulunmaktadır. Ölçek, yedili likert tipi (1) Asla’dan (7) Her Zaman’a şeklinde derecelenmiştir (Hoşoğlu & Sevim, 2018).

Türkçe formu üç boyutlu ve 11 faktörlü bir yapıdadır. Bu boyutlar yapıcı iletişim tepkileri, yıkıcı- kaçınan iletişim tepkileri ve rakip odaklı iletişim tepkileridir. Ölçeğin Türkçe formunun güvenilirlik çalışmalarında Cronbach Alfa iç tutarlılık katsayıları yapıcı iletişim tepkileri için 0.84, yıkıcı- kaçınan iletişim tepkileri için 0.85 ve rakip odaklı iletişim tepkileri için 0.90 olarak saptanmıştır. Ölçekte toplam puan hesaplanmamaktadır (Hoşoğlu & Sevim, 2018). Bu araştırma kapsamında ölçeğin Cronbach Alfa iç tutarlılık katsayılarına tekrar bakılmıştır. Bu çalışma için yapıcı iletişim .85, yıkıcı-kaçınan iletişim .84, rakip odaklı iletişim .89 bulunmuştur.

Verilerin Toplanması

Uygulamalar yapılmadan önce Ordu Üniversitesi Sosyal ve Beşerî Bilimler Araştırmaları Etik Kurulundan 27/01/2021 tarihinde 2021-01 sayılı izin alınmıştır. Katılımcılara sosyal medya aracılığıyla ulaşılmış ve aynı yolla anketler ulaştırılmıştır. Anketler ulaştırılmadan önce en az altı aydır devam eden romantik ilişkiye sahip, 33 yaş altı ve gönüllü üniversite öğrencileri tarafından doldurulması gerektiği sözel olarak bildirilmiştir.

Veri Analizi

Verilerin normallik sayıltısı için basıklık ve çarpıklık değerleri kontrol edilmiş ve bu değerlerin Tablo 3'te görüldüğü üzere +2 ve -2 aralığında (HahsVaughn & Lomax, 2020) normal dağılım gösterdiği saptanmıştır.

Tablo 2

Üniversite Öğrencilerinin Ölçeklerin Toplam Puan ve Alt Boyutlarının Betimsel Analizleri

	N	\bar{X}	S	Çarpıklık	Basıklık
Romantik İlişkide Kendini Açma Toplam	260	103.03	12.06	-.294	-.452
Açıklık	260	38.48	4.63	-.376	-.133
İletişim	260	30.66	3.48	-.833	.372
Cinsel Yakınlık	260	14.37	3.73	-.088	-1.07
Duygulanım	260	20.54	3.15	-.565	-.102
Yapıcı İletişim	260	55.06	11.54	-.699	1.08
Yıkıcı- Kaçınan İletişim	260	56.37	14.32	.196	.281
Rakip Odaklı İletişim	260	42.12	16.96	.641	-.084

Üniversite öğrencilerinin romantik ilişkide kendini açma toplam puanı ve açıklık, iletişim, cinsel yakınlık ve duygulanım alt boyutları ile kıskançlık karşısında gösterilen iletişim tepkileri alt boyutları olan yapıcı iletişim, yıkıcı-kaçınan iletişim ve rakip odaklı iletişim toplam puanları arasındaki ilişkinin incelenmesinde Pearson Korelasyon Analizi uygulanmıştır. Ayrıca kıskançlık karşısında gösterilen iletişim tepkileri alt boyutları olan yapıcı iletişim, yıkıcı-kaçınan iletişim ve rakip odaklı iletişimin romantik ilişkide kendini açmayı yordamadaki gücünün belirlenmesinde standart çoklu regresyon analizi uygulanmıştır.

Bulgular

Üniversite Öğrencilerinde Romantik İlişkide Kendini Açma Düzeyi ile Kıskançlık Karşısında Gösterilen İletişim Tepkileri Arasında İlişkiye Dair Bulgular

Tablo 3

Romantik İlişkide Kendini Açma Düzeyi ve Kıskançlık Karşısında Gösterilen İletişim Tepkilerine İlişkin Korelasyon Analizi Sonuçları

	1	2	3	4	5	6	7	8
Romantik İlişkide Kendini Açma Düzeyi Toplam	1							
Açıklık	.841**	1						
İletişim	.849**	.730**	1					
Cinsel Yakınlık	.732**	.383**	.424**	1				
Duygulanım	.829**	.683**	.710**	.428**	1			
Yapıcı İletişim	.335**	.360**	.330**	.154*	.261**	1		
Yıkıcı Kaçınan İletişim	-.185**	-.156*	-.182**	-.055	-.225**	.186**	1	
Rakip Odaklı İletişim	-.110	-.115	-.150*	.028	-.154*	.308**	.532**	1

**p<.01: *p<.05

Tablo 3'te görüldüğü üzere romantik ilişkide kendini açma düzeyi toplam puanı ile kıskançlık karşısında gösterilen iletişim tepkilerinden yapıcı iletişim ($r = .335$, $p < .01$) arasında orta düzeyde pozitif yönlü ve yıkıcı- kaçınan iletişim ($r = -.185$, $p < .01$) arasında ise düşük düzeyde negatif yönlü anlamlı bir ilişkinin olduğu saptanmıştır. Romantik ilişkide kendini açma düzeyi toplam puanı ile kıskançlık karşısında gösterilen iletişim tepkilerinden rakip odaklı iletişim ($r = -.110$, $p > .05$) arasında ise herhangi anlamlı bir ilişkinin olmadığı görülmüştür.

Romantik ilişkide kendini açma düzeyi alt boyutlarından açıklık ile kıskançlık karşısında gösterilen iletişim tepkilerinden yapıcı iletişim ($r = .360$, $p < .01$) arasında orta düzeyde pozitif yönlü ve yıkıcı- kaçınan iletişim ($r = -.156$, $p < .01$) arasında ise düşük düzeyde negatif yönlü anlamlı bir ilişkinin olduğu saptanmıştır. Romantik ilişkide kendini açma düzeyi alt boyutlarından açıklık ile kıskançlık karşısında gösterilen iletişim tepkilerinden rakip odaklı iletişim ($r = -.115$, $p > .05$) arasında ise herhangi anlamlı bir ilişkinin olmadığı saptanmıştır.

Romantik ilişkide kendini açma düzeyi alt boyutlarından iletişim ile kıskançlık karşısında gösterilen iletişim tepkilerinden yapıcı iletişim ($r = .330$, $p < .01$) arasında orta düzeyde pozitif yönlü ve yıkıcı- kaçınan iletişim ($r = -.182$, $p < .01$) ve rakip odaklı iletişim ($r = -.150$, $p < .05$) arasında ise düşük düzeyde negatif yönlü anlamlı bir ilişkinin olduğu saptanmıştır.

Romantik ilişkide kendini açma düzeyi alt boyutlarından cinsel yakınlık ile kıskançlık karşısında gösterilen iletişim tepkilerinden yapıcı iletişim ($r = .154$, $p < .05$) arasında düşük düzeyde pozitif yönlü anlamlı bir ilişkinin olduğu saptanmıştır. Romantik ilişkide kendini açma düzeyi alt boyutlarından cinsel yakınlık ile kıskançlık karşısında gösterilen iletişim

tepkilerinden rakip odaklı iletişim ($r = .028, p > .05$) ve yıkıcı- kaçınan iletişim ($r = -.055, p > .05$) arasında ise herhangi anlamlı bir ilişkinin olmadığı görülmüştür.

Romantik ilişkide kendini açma düzeyi alt boyutlarından duygulanım ile kıskançlıkta gösterilen iletişim tepkilerinden yapıcı iletişim ($r = .261, p < .01$) arasında düşük düzeyde pozitif yönlü, yıkıcı- kaçınan iletişim ($r = -.225, p < .01$) ve rakip odaklı iletişim ($r = -.154, p < .05$) arasında ise düşük düzeyde negatif yönlü anlamlı bir ilişkinin olduğu saptanmıştır.

Üniversite Öğrencilerinde Kıskançlık Karşısında Gösterilen İletişim Tepkilerinin Romantik İlişkide Kendini Açma Düzeyini Yordama Durumuna Dair Bulgular

Üniversite öğrencilerinde kıskançlık karşısında gösterilen iletişim tepkilerinin romantik ilişkide kendini açmayı yordama düzeyi incelenmiştir. Çoklu regresyon analizleri yapılmadan önce regresyon varsayımları kontrol edilmiştir (Can, 2019). Bu nedenle öncelikle verilerin normallik sayılına bakılmış ve Tablo 2’de görüldüğü üzere +2 ve -2 aralığında (HahsVaughn & Lomax, 2020) normal dağılım gösterdiği saptanmıştır.

Verilerin normallik sayılı sağlandıktan sonra ikinci adım olarak otokorelasyon durumları incelenmiştir. Otokorelasyon durumu için Durbin-Watson d değeri incelenmiş ve bu değer 1.732 ile tutucu değer aralığından olduğu saptanmıştır (Field, 2005). Regresyon varsayımlarında üçüncü adım olarak Varyans Büyütme Faktörü ve Tolerans değerlerine bakılmıştır. Tolerans değerlerinin .671- .904, Varyans Büyütme Faktörü değerinin ise 1.106– 1.490 ile kabul edilebilir aralıklarda olduğu saptanmıştır (Field, 2005). Son olarak değişkenler arasında korelasyon ilişkilerine bakılmış ve bu ilişkilerin-.110 ile .335 arasında düşük ve orta düzey aralıklarında anlamlı olduğu saptanmıştır (Büyüköztürk, 2017). Elde edilen bu veriler veri setinin standart çoklu regresyon analizi için uygun olduğunu göstermektedir.

Tablo 4

Romantik İlişkide Kendini Açma Düzeyinin Yordayıcısı Olarak Kıskançlık Karşısında Gösterilen İletişim Tepkilerinin Standart Çoklu Regresyon Analizi

	B	SD	B	T	P	İkili r	Kısmi R
(Sabit)	92.125	4.046		22.768	.000		
1. Yapıcı İletişim	.441	.063	.412	6.949	.000	.335	.398
2. Yıkıcı Kaçınan İletişim	-.163	.057	-.189	-2.838	.005	-.185	-.175
3. Rakip Odaklı İletişim	-.099	.050	-.136	-1.977	.049	-.110	-.123

R= .433 R²= .188
F_(3,256)= 19.703 p= .000

Tablo 4 incelendiğinde yapıcı iletişim, yıkıcı- kaçınan iletişim ve rakip odaklı iletişimin birlikte romantik ilişkide kendini açma düzeyini anlamlı bir şekilde yordamakta olduğu

saptanmıştır. $R = .433$, $R^2 = .188$, $p < .05$. adı geçen üç değişken birlikte, romantik ilişkide kendini açma düzeyindeki toplam varyansın yaklaşık %19'unu açıklamaktadır. Standardize edilmiş regresyon katsayısına (β) göre, yordayıcı değişkenlerin romantik ilişkide kendini açma düzeyindeki görece önem sırası; yapıcı iletişim, yıkıcı kaçınan iletişim ve rakip odaklı iletişimdir.

Tartışma, Sonuç ve Öneriler

Üniversite öğrencilerinin romantik ilişkide kendini açma düzeyi ve alt boyutları ile kıskançlık karşısında verilen iletişim tepkileri arasındaki ilişkiyi belirlemeyi amaçlayan bu araştırmada romantik ilişkide kendini açma düzeyi ve tüm alt boyutları ile yapıcı iletişim tepkileri arasında anlamlı ve olumlu bir ilişki bulunmuştur. Alanyazınına bakıldığında romantik ilişkide kendini açma düzeyi ile kıskançlıkta gösterilen iletişim tepkileri arasındaki ilişkiyi inceleyen bir araştırmaya ulaşılamamıştır. İletişim becerileri yüksek kişilerin düşük olanlara kıyasla kıskançlık durumunda yapıcı iletişim tepkilerini kullanma ihtimallerinin daha yüksek olduğu belirtilmektedir (Guerrero & Afifi, 1998; Zengel, Edlund & Sagarin, 2013).

Kendini açma, iletişim becerilerinden biridir (Akça, 2014). Kısaca bireyin kendisiyle ilgili bilgileri başkalarına aktarması olarak tanımlanan kendini açma, insanların birbirlerini daha iyi tanımalarına ve anlamalarına yardımcı olmaktadır (Çitil & Eginli, 2020). Kendini açmanın olumlu etkilerine bakıldığında fikirler ve inançlarla ilgili karşılıklı bilinmezliğin ortadan kalkmasını sağladığını görülmektedir (Arslan, 2018). Bununla birlikte kendine saygısı, ilişkiye özgü saygısı veya partnerine güveni yüksek olan kişiler kendilerini daha rahat açabilmektedir (Sprecher & Hendrick, 2004). Kıskançlıkta yapıcı iletişim tepkileri, kıskanç insanların ilişkilerini korumak veya partnerini yeniden elde etmek amacıyla suçlayıcı bir dil kullanmadan kıskançlık ile ilgili düşüncelerini ve hislerini samimi şekilde açmalarından ve iyi bir partner olma çabalarından oluşmaktadır (Bevan, 2009). Bu tepkiler kıskançlıkla olumlu şekilde başa çıkmayı içeren davranışlardır (Hoşoğlu & Sevim, 2019). Buna göre kıskançlıkta yapıcı iletişim tepkileri ile kendini açma davranışının iç içe olduğu söylenebilir. Bu nedenle romantik kıskançlıkta kendini açma düzeyi ile yapıcı iletişim tepkileri arasında pozitif yönde anlamlı bir ilişkinin bulunduğu düşünülmektedir.

Bu araştırmada ortaya çıkan sonuçlardan biri romantik ilişkide kendini açma düzeyi toplam puanı ve açıklık, iletişim ve duygulanım alt boyutları ile yıkıcı- kaçınan iletişim tepkileri arasında anlamlı yönde olumsuz bir ilişkinin bulunmasıdır. Kişi düşüncelerini ve duygularını açık bir şekilde ifade edemediğinde kendini anlatmak için farklı olumsuz yollara başvurabilir. Bireyin kendini açması düşük düzeyde olduğunda birey kendini anlatmak için değişik yollar deneyecektir. Bu denemeler toplumsal onay açısından bireyin uyumsuz davranışlarının artmasına ve iletişim sorunları yaşamasına neden olabilir (Ağlamaz, 2006).

Kendini açma düzeyi düşük olan kişilerde saldırganlığın yüksek olduğu görülmüştür (Ağlamaz, 2006). Kıskançlıkta yıkıcı iletişim tepkilerinin doğrudan olduğunu ve saldırgan davranışlar içerdiği belirtilmektedir. Kaçınan iletişim tepkisinde ise birey partneriyle iletişim kurmayı bütünüyle reddetmektedir. Kıskançlıkta gösterilen yıkıcı-kaçınan tepkiler saldırganlık, yok sayma, umursamama, şiddet ve hakaret gibi iletişimi engelleyebilecek davranışları barındırmaktadır. Bu tarz davranışlar çiftlerin iletişimlerini azaltmakta ve sorunların artmasına yol açmaktadır (Akça, 2014). Buna göre bu sonucun kendini açma düzeyi düşük olan bireyin kendini ifade etmek için bir yol olarak kıskançlıkta yıkıcı- kaçınan tepkileri kullanmasından

veya bu tepkilerin kullanılmasının partnerlerin iletişimlerine zarar vererek ve ilişki problemleri arttırarak kendini açma düzeyini azaltmasından kaynaklandığı düşünülebilir.

Bulgulardan bir diğeri romantik ilişkide kendini açma düzeyi toplam puanı, açıklık ve cinsel yakınlık alt boyutları ile rakip odaklı iletişim tepkileri arasında anlamlı bir ilişkinin olmadığı; iletişim ve duygulanım alt boyutları ile rakip odaklı iletişim tepkileri arasında negatif yönde anlamlı bir ilişkinin olduğudur. Rakip odaklı iletişim kıskançlıkta partneri rakipten uzaklaştırmaya çalışma, rakiple iletişime geçmek, rakiple ilgili olumsuz söylemlerde bulunmak ve sahiplenici olmak gibi davranışlardan oluşmaktadır. Bu tepkinin yüksek olması bireyin kıskançlıkta rakip olarak algıladığı kişiye yoğunlaştığını göstermektedir (Hoşoğlu & Sevim, 2018). Buna göre kişi kıskançlıkta rakibe odaklandıkça partnerinin düşüncelerini ve hislerini geri plana atabilir. Bunun sonucunda iletişim ve duygusal yakınlığın partnerlerin karşılıklı etkileşimine dayalı olduğu düşünülerek azaldığı söylenebilir.

Çalışmada değişkenlerin arasındaki ilişki araştırılırken bir değişkenin diğer değişkeni yordama gücünde incelenmiştir. Bulgulara göre kıskançlık karşısında gösterilen iletişim tepkileri romantik ilişkide kendini açma düzeyindeki farklılığın % 19'unu açıklamaktadır. Bununla birlikte yordamada önem derecesinin yapıcı iletişim, yıkıcı- kaçınan iletişim ve rakip odaklı iletişim şeklinde olduğu görülmüştür. Başka bir ifadeyle romantik kıskançlıkla başa çıkma biçimleri, romantik ilişkide kendini açma düzeyinin önemli yordayıcılarından biridir.

Alanyazını incelendiğinde bu konuya benzer bir araştırmaya rastlanmamıştır. Kıskançlığın ilişkide çatışmalara neden olduğu bilinmektedir. Kendini açma, çatışma çözümlerinden biridir. Kıskançlık bir sorun olarak kabul edildiğinde, bireylerin bu süreçte yapıcı çözümlere ulaşmalarına, savunmaya girmeden ve korkmadan kendi hislerini ve düşüncelerini açmaları katkı sağlar (Şahin, Basım & Çetin, 2009). Kıskançlığı geçmişten bu yana düşüş gösteren çoğu insan, eşle iletişime geçmenin bu azalmaya katkıda bulunan önemli bir faktör olduğunu belirtmektedir (Buunk, 1981).

İlişki problemlerinde ortaya çıkan bazı tepkiler kıskançlık kapsamında ele alınmıştır. Kıskançlık durumunda ortaya çıkan konuşma ve bağlılık tepkileri yapıcı başa çıkma; ilişkiyi sonlandırma ya da sonlandırma ile tehdit etme gibi çıkış ve umursamama tepkileri yıkıcı başa çıkma yolları ile ilişkilendirilmiştir. Yıkıcı başa çıkma umursamamayı içerdiği için kaçınanlıkla benzerlik göstermektedir (Sümer, 2017). Kaçınan davranış, sorunu direkt çözmeye çalışmama ile ilgilidir (Arslan, 2005). Buna göre ilişki sürecinde ortaya çıkan kıskançlıkla ilgili partnerle konuşma gibi yapıcı; partnerle olumsuz şekilde iletişime geçme gibi yıkıcı; kendini açmaktan kaçınma ve sessizlik gibi kaçınan; partnerden çok rakip kişiyle iletişime geçme gibi rakip odaklı tepkilerin (Hoşoğlu & Sevim, 2019) kendini doğrudan veya dolaylı olarak açmayı ya da kendini açmaktan kaçınmayı içerdiği görülmektedir. Bu nedenle kıskançlığın ifade edilmesinde ortaya çıkan tepkilerin romantik ilişkide kendini açma düzeyinin yordayıcılarından biri olduğu düşünülebilir.

Yaşanılan romantik ilişkiler evlilik süreci öncesinde olumlu veya olumsuz deneyimlerin oluşmasını sağlar. Kişinin önceki ilişkilerinde ilişki problemleri, iletişim becerileri gibi konularda birçok yaşantı elde ettiği düşünülebilir. Bu yaşantılar, kişinin sonraki ilişkilerinde davranışlarını şekillendirebilir. Bununla birlikte insanların üniversite yıllarında tecrübe ettiği ilişkiler, gelecekteki eşlerini belirlerken ortaya çıkan kriterleri etkilemektedir (Özabacı, 2004). Bu nedenle bu dönemdeki ilişkilerin dikkatle devam ettirilmesi gerektiğini söylenebilir. Yukarıdaki

bilgilere dayanarak kendini açma ve kıskançlıkta verilen tepkilerin ilişkilerin sağlıklı ilerlemesinde etkili olduğu düşünülmektedir. Araştırma sonucunda kendini açma düzeyinin kıskançlıkta yapıcı iletişim tepkileriyle olumlu, yıkıcı- kaçınan iletişim tepkileriyle olumsuz ilişkisi olduğu saptanmıştır. Bu doğrultuda evlilik öncesi süreçte romantik kıskançlık tepkileri ile ilgili sorun yaşayan çiftlere yardımcı olmada romantik ilişkide kendini açma davranışından yararlanılabilir. Romantik kıskançlıkta verilen tepkiler ve kıskançlıkta yapıcı iletişim tepkileri kullanma ve kendini açma ile ilgili psikoeğitim programları, bireysel rehberlik, grup rehberliği gibi çeşitli uygulamalar geliştirilebilir ve etkililiği değerlendirilebilir.

Araştırmada sınırlı sayıda çalışmaya ulaşılabilmektedir. Buna göre romantik ilişkide kendini açma ve romantik kıskançlıkta gösterilen iletişim tepkileri ile ilgili daha fazla çalışmaya ihtiyaç olduğu görülmüştür. Benzer iki konu arasındaki ilişkiyi daha iyi anlamak adına lise öğrencileri ya da evli bireyler gibi farklı örneklem gruplarıyla da çalışmanın önemli olduğu düşünülmektedir. Bununla birlikte bu ilişkiye etki eden farklı değişkenler olabileceği düşünülmüştür. Bu çalışma kapsamında öğrencilerin okudukları fakülte türleri ve sınıf düzeyi bilgileri de istenmiştir ancak zamanı verimli kullanmak adına ve çalışmanın asenkron şekilde yürütülmesinden dolayı bu değişkenler araştırmaya dahil edilememiştir. Benzer çalışmalarda bu değişkenler kullanılabilir.

Mevcut araştırma koronavirüs salgını sonucu pandemi sürecinde yürütülmüştür. Bu nedenle asenkron olarak ulaşılan ve çeşitli üniversitelerde okuyan 260 öğrenciden elde edilen veriler analiz edilerek yapılmıştır. Pandemi sonrası daha geniş evren ve örneklem grubu ile benzer bir çalışma yapılabilir.

Çıkar Çatışması Bildirimi

Yazar(lar), bu makalenin araştırılması, yazarlığı ve/veya yayınlanmasına ilişkin herhangi bir potansiyel çıkar çatışması beyan etmemiştir.

Destek/Finansman Bilgileri

Yazar(lar), bu makalenin araştırılması, yazarlığı ve / veya yayınlanması için herhangi bir finansal destek almamıştır.

Etik Kurul Kararı

Bu araştırma için Ordu Üniversitesi Sosyal ve Beşerî Bilimler Araştırmaları Etik Kurulundan 27/01/2021 tarihinde 2021-01 sayılı etik izin alınmıştır.

Kaynakça/References

- Ağlamaz, T. (2006). *Lise öğrencilerinin saldırganlık puanlarının kendini açma davranışı, okul türü, cinsiyet, sınıf düzeyi, anne- baba öğrenim düzeyi ve ailenin aylık gelir düzeyi açısından incelenmesi* [Yayımlanmamış yüksek lisans tezi]. Ondokuz Mayıs Üniversitesi. <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tezSorguSonucYeni.jsp>
- Akça, M. Ş. (2014). *Üniversite öğrencilerinde romantik kıskançlık ve empatik eğilim arasındaki ilişkinin çeşitli değişkenlere göre incelenmesi* [Yayımlanmamış yüksek lisans tezi]. Sakarya Üniversitesi. <https://hdl.handle.net/20.500.12619/74543>
- Arslan, C. (2005). Kişilerarası çatışma çözme ve problem çözme yaklaşımlarının yüklenme karmaşıklığı açısından incelenmesi. *Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, (14), 75- 93. <http://dergisosyalbil.selcuk.edu.tr/susbed/article/view/633/585>
- Arslan, S. (2018). *Ergenlerin sanal zorbalık ve kendini açma düzeylerinin bazı değişkenler açısından incelenmesi* [Yayımlanmamış yüksek lisans tezi]. İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi. <https://openaccess.izu.edu.tr/xmlui/handle/20.500.12436/644>
- Attridge, M. (2013). Jealousy and relationship closeness: Exploring the good (reactive) and bad (suspicious) sides of romantic jealousy. *SAGE Open*, 3(1), 1- 16. <https://doi.org/10.1177/2158244013476054>
- Bevan, L. (2009). *Life Without Jealousy: A Practical Guide* (4. Baskı). Loving Healing Press.
- Bevan, J. L. (2011). The consequence model of partner jealousy expression: Elaboration and refinement. *Western Journal of Communication*, 75(5), 523- 540. <https://doi.org/10.1080/10570314.2011.608408>
- Bulut, C. (2019). *Romantik ilişki yaşayan bireylerde çok boyutlu kıskançlık ile ilişkili değişkenler* [Yayımlanmamış yüksek lisans tezi]. Ondokuz Mayıs Üniversitesi. <https://dergipark.org.tr/en/pub/kefad/issue/59086/850458>
- Buunk, B. (1981). Jealousy in sexually open marriages. *Alternative Lifestyles*, 4(3), 357- 372. <https://link.springer.com/content/pdf/10.1007/BF01257944.pdf>
- Büyükoztürk, Ş. (2017). *Sosyal Bilimler İçin Veri Analizi El Kitabı* (23. Baskı).Pegem Akademi.
- Büyükoztürk, Ş., Çakmak, E. K., Akgün, Ö. E., Karadeniz, Ş. ve Demirel, F. (2019). *Bilimsel araştırma yöntemleri* (27.Baskı). Pegem Akademi.
- Can, A. (2019). *Spss İle Bilimsel Araştırma Sürecinde Nicel Veri Analizi* (8. Baskı). Pegem Akademi.
- Carlson, W. ve Rose, A. J. (2007). The role of reciprocity in romantic relationships in middle childhood and early adolescence. *Merrill-Palmer Quarterly*, 53(2), 262- 290. <https://www.jstor.org/stable/23096108>
- Connolly, J. A. ve Konarski, R. (1994). Peer self- concept in adolescence: Analysis of factor structure and of associations with peer experience. *Journal of research on Adolescence*, 4(3), 385- 403. doi/abs/10.1207/s15327795jra0403_3
- Curun, F. ve Çapkın, M. (2014). Romantik kıskançlığın bağlanma stilleri, benlik saygısı, kişilik özellikleri ve evlilik doyumu açısından yordanması. *Psikoloji Çalışmaları*, 34(1), 1- 22. <https://hdl.handle.net/20.500.12415/6258>
- Çitil, E., & Eginli, A. T. (2020, December, 18-20). *A research on the relationship between self-disclosure behavior and the self esteem level in the interpersonal communication process*. 1.International Ceo Communication, Economics, Organization & Social Sciences Congress , Gorajde, Bosnia Herzegovina.
- Derlega, V. J., Metts, S., Petronio, S. ve Margulis, S. T. (1993). *Sage series on close relationships self- disclosure*. Sage Publications, Inc.
- Dizmen, F. (2006). *Farklı okul programlarındaki lise öğrencilerinin kendini açma davranışlarının incelenmesi* [Yayımlanmamış yüksek lisans tezi]. Atatürk Üniversitesi. <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tezSorguSonucYeni.jsp>
- Doğruyol, S. ve Uzun, N.B. (2019, Haziran, 28-30). *Romantik ilişkide kendini açma düzeyi ölçeği: bir ölçek geliştirme çalışması*. Atlas 3.Uluslararası Sosyal Bilimler Kongresi, Sivas, Türkiye.

- Eryılmaz, A. ve Ercan, L. (2010). Beliren yetişkinlikte romantik yakınlığı başlatma ve başa çıkma. *Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 23(2), 381- 397. <https://dergipark.org.tr/en/pub/uefad/issue/16692/173489>
- Field, A. (2005). *Discovering Statistics Using Spss*. Sage Publication.
- Gizir, C. A. (2013). Üniversite Öğrencilerinin ilişki inançlarının cinsiyet ve romantik ilişki yaşama durumlarına göre incelenmesi. *Eğitim ve Bilim*, 38(170). <http://213.14.10.181/index.php/EB/article/view/2334>
- Guerrero, L. K. (1998). Attachment- style differences in the experience and expression of romantic jealousy. *Personal Relationships*, 5(3), 273- 291. <https://doi.org/10.1111/j.1475-6811.1998.tb00172.x>
- Guerrero, L. K. ve Afifi, W. A. (1998). Communicative responses to jealousy as a function of self- esteem and relationship maintenance goals: A test of bryson's dual motivation model. *Communication Reports*, 11(2), 111- 122. <https://doi.org/10.1080/08934219809367693>
- Guerrero, L. K., Andersen, P. A., Jorgensen, P. F., Spitzberg, B. H. ve Eloy, S. V. (1995). Coping with the greeneyed monster: Conceptualizing and measuring communicative responses to romantic jealousy. *Western Journal of Communication*, 59, 270- 304. <https://doi.org/10.1080/10570319509374523>
- Guerrero, L. K., Hannawa, A. F. ve Babin, E. A. (2011). The communicative responses to jealousy scale: Revision, empirical validation, and associations with relational satisfaction. *Communication Methods and Measures*, 5(3), 223- 249. <https://doi.org/10.1080/19312458.2011.596993>
- Gündoğdu, R. (2010). Farklı puan türüne göre eğitim fakültesine gelen öğrencilerin kendini açma davranışlarının incelenmesi. *Uluslararası İnsan Bilimleri Dergisi*, 7(2), 748- 777. <https://www.acarindex.com/dosyalar/makale/acarindex-1423936559.pdf>
- Hahs-Vaughn, D. L. ve Lomax, R. G. (2020). *Statistical concepts- a first course*. Routledge.
- Hargie, O. Saunders, C. ve Dickson, D. (1981). *Social skill in interpersonal communication* (1.Baskı). Brookline Books.
- Hendrick, S. S. ve Hendrick, C. (2006). Measuring respect in close relationships. *Journal of Social and Personal Relationships*, 23(6), 881- 899. <https://doi.org/10.1177/0265407506070471>
- Hoşoğlu, R. ve Sevim, S. (2018). Kıskançlık karşısında gösterilen iletişim tepkileri ölçeğini Türkçe uyarlaması: Geçerlik ve güvenilirlik çalışması. *Anadolu Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 2(2), 119- 137. <https://dergipark.org.tr/en/pub/aujef/issue/34775/404198>
- Hoşoğlu, R. ve Sevim, S. (2019). Üniversite öğrencilerinin romantik ilişkilerinde kıskançlıkla başa çıkma biçimlerinin çeşitli değişkenler açısından incelenmesi. *Türk Psikolojik Danışma ve Rehberlik Dergisi*, 9(52), 149- 179. <https://dergipark.org.tr/en/pub/tpdrd/issue/44557/552754>
- Katz, I., Goldston, J., Cohen, M. ve Stucker, S. (1963). Need satisfaction, perception, and cooperative interactions in married couples. *Marriage and Family Living*, 25(2), 209- 213. <https://doi.org/10.2307/349184>
- Küçükarslan, M. ve Gizir, C. A. (2014). Üniversite öğrencilerinin romantik ilişki inançlarının çeşitli değişkenler açısından incelenmesi. *Türk Psikolojik Danışma ve Rehberlik Dergisi*, 5(42), 148- 159. <https://dergipark.org.tr/en/pub/tpdrd/issue/21462/230004>
- Larson, J. H. (1988). The marriage quiz: College students' beliefs in selected myths about marriage. *Family Relations*, 37(1), 3- 11. <https://doi.org/10.2307/584422>
- Larson, R. ve Richards, M. H. (1991). Daily companionship in late childhood and early adolescence: Changing developmental contexts. *Child Development*, 62(2), 284- 300. <https://doi.org/10.1111/j.1467-8624.1991.tb01531.x>
- Lomax, R.G. ve Hahs-Vaughn, D.L. (2020). *An introduction to statistical concepts* (4.Baskı). Routledge.

- Martínez-León, N. C., Peña, J. J., Salazar, H., García, A. ve Sierra, J. C. (2017). A systematic review of romantic jealousy in relationships. *Terapia Psicológica*, 35(2), 203- 212. <https://doi.org/10.4067/s0718-48082017000200203>
- Nguyen, M., Bin, Y. S. ve Campbell, A. (2012). Comparing online and offline self- disclosure: A systematic review. *Cyberpsychology, Behavior, and Social Networking*, 15(2), 103- 111. <https://doi.org/10.1089/cyber.2011.027>
- Önder, S. (2019). *Romantik kıskançlık, aldatmaya yönelik niyet ve mutluluk* [Yayımlanmamış yüksek lisans tezi]. Yakın Doğu Üniversitesi. <http://docs.neu.edu.tr/library/6789914323.pdf>
- Özabacı, N. (2004). Evlilik öncesi ilişkiler. H. Yavuzer (Ed.), *Evlilik okulu* (s. 39- 53) içinde. Remzi Yayınevi.
- Pines, A. M. (2003). *Aşk ve kıskançlık*. (C. Yüksel, Çev.). Okuyan Us.
- Pines, A. M. (1998). *Romantic jealousy: Causes, Symptoms, Cures*. Routledge.
- Sprecher, S. ve Hendrick, S. S. (2004). Self- disclosure in intimate relationships: Associations with individual and relationship characteristics over time. *Journal of Social and Clinical Psychology*, 23(6), 857- 877. <https://doi.org/10.1521/jscp.23.6.857.54803>
- Sümer, S. (2017). *Romantik ilişkilerde bağlanma stilleri, romantik kıskançlık ve ilişki doyumu arasındaki ilişkinin incelenmesi* [Yayımlanmamış yüksek lisans tezi]. Hasan Kalyoncu Üniversitesi. <https://hdl.handle.net/20.500.11782/1620>
- Şahin, N. H., Basım, H. N. ve Çetin, F. (2009). Kişilerarası çatışma çözme yaklaşımlarında kendilik algısı ve kontrol odağı. *Türk Psikiyatri Dergisi*, 20(2), 153- 163.
- Taşın, B. (2015). *Bağlanma stillerinin kıskançlık ve anksiyete üzerindeki etkisi* [Yayımlanmamış yüksek lisans tezi]. Üsküdar Üniversitesi. <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tezSorguSonucYeni.jsp>
- Tortamış, M. (2014). *Evlili bireylerde romantik kıskançlık düzeyi ve aldatma eğiliminin şema terapi modeli çerçevesinde değerlendirilmesi* [Yayımlanmamış yüksek lisans tezi]. Hacettepe Üniversitesi. <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tezSorguSonucYeni.jsp>
- Turan, F. (2009). *Lise öğrencilerinin rehberlik servisine tutumlarının kendini açma davranışı açısından incelenmesi* [Yayımlanmamış yüksek lisans tezi]. Atatürk Üniversitesi. <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tezSorguSonucYeni.jsp>
- Utkan, H. B. (2016). *Üniversite öğrencilerinde romantik kıskançlık ile romantik ilişki inançları arasındaki ilişkinin incelenmesi* [Yayımlanmamış yüksek lisans tezi]. Çukurova Üniversitesi. <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tezSorguSonucYeni.jsp>
- Üstündağ, E. (2006). *İletişim becerilerini geliştirme programının güvenlik bilimleri fakültesi öğrencilerinin kendini açma davranışlarına etkisi* [Yayımlanmamış yüksek lisans tezi]. Ankara Üniversitesi. <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tezSorguSonucYeni.jsp>
- White, G. L. ve Mullen, P. E. (1989). *Jealousy: Theory, Research and Clinical Strategies*. Guilford.
- Yılmaz, M. (2010). *Üniversite öğrencilerinin kişilerarası ilişki tarzları ve kendini açma düzeyleri arasındaki ilişki* [Yayımlanmamış yüksek lisans tezi]. Muğla Üniversitesi. <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tezSorguSonucYeni.jsp>
- Zengel, B., Edlund, J. E. ve Sagarin, B. J. (2013). Sex differences in jealousy in response to infidelity: Evaluation of demographic moderators in a national random sample. *Personality and Individual Differences*, 54(1), 47- 51. <https://doi.org/10.1016/j.paid.2012.08.001>

İletişim/Correspondence

Uzm. Psik. Dan. Emine NAZLI
nzi52@hotmail.com
Doç. Dr. Ömer KARAMAN
o.karaman@odu.edu.tr